

BIKAS

 FOCUS OP NEPAL

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association v.z.w.
Vol.25, n°2 – april / mei / juni 2014
Afgiftekantoor 2600 Berchem 1-2 Afd. – Erkenning : P206908

*Voor iedere eenvoudige oplossing zijn er
een aantal ingewikkelde problemen.*

(Lloyd Craine)

NEPAL, PARADIJS VOOR TOERISTEN

Het Dak van de Wereld, zo wordt Nepal wel eens genoemd met de hoogste bergen ter wereld op zijn grondgebied. Toch biedt dit kleine Aziatische landje, gekneld tussen de twee grootmachten China en India, ook een opvallend exotisch kantje. Vlakbij de Indische grens bevindt zich de vlakke Terai met een totaal andere fauna en flora. U hoeft echt niet naar Afrika te reizen om wilde dieren te zien. Op slechts 160 km ten zuiden van de hoofdstad Kathmandu bevindt zich het Chitwan National Park dat een grote diversiteit aan exotisch wild herbergt, dit op één dertigste van de oppervlakte van België. Het werd in 1973 het eerste nationale park van Nepal. Bij helder weer is de besneeuwde Himalaya zichtbaar terwijl u bij 30°C omgeven bent door tijgers, neushoorns

en olifanten. Uiteraard kan u deze dieren vanop veilige afstand observeren, in een jeep of op de rug van een getrainde olifant.

In een vorig nummer van dit tijdschrift kon u lezen dat Leonardo DiCaprio 3 miljoen dollar schonk om de tijgers van Nepal te beschermen. In Chitwan zouden er nog zo'n tweehonderd Bengaalse tijgers actief zijn.

Meer nieuws over de Himalaya, over de feestelijkheden rond 25 jaar Bikas, over onze projecten vindt u naast allerlei wetenswaardigheidjes over Nepal in deze uitgave van ons tijdschrift, alvast veel leesgenot.

ONZE PROJECTEN

DE BRICK CHILDREN SCHOOL

PREVENTIEF MEDISCH ONDERZOEK VOOR VROUWEN IN DE BRICK CHILDREN SCHOOL

Op 25 januari 2014, een vrije dag in de Brick Children School, werd een 'gezondheidsdag' gehouden voor vrouwen die de menopauze hebben bereikt. Er werden zo'n honderdtal vrouwen uit Luhu en een twintigtal jongere vrouwen uit Siddhipur onderzocht.

Het programma begon 's morgens om acht uur en duurde in totaal zes uur. De vrouwen werden eerst door een groep van drie vrijwilligers ingeschreven. Op die manier werd een individuele file of een medisch register aangelegd van elke patiënt. Vier vrijwilligers zorgden voor het meten en wegen van de vrouwen. In de derde fase werden de medische inschrijvingsdossiers aangevuld met persoonlijke data van de vrouwen, hun medisch verleden en nieuwe klachten. Dit was een zeer belangrijke fase en werd dan ook door zeven vrijwilligers uitgevoerd, die bovendien de plaatselijke dialecten beheersten.

De vierde fase was een gespreksforum gehouden door een dokter en een assistente over de specifieke problematiek rond de menopauze.

's Middags werd een middagmaal klaargemaakt onder leiding van de kok van de Brick Children School.

In de namiddag werd nader ingegaan op gynaecologische problemen. De vrouwelijke gynaecologe Dr. Kanti Giri, sprak daarover met een groep vrouwen. Ondertussen was een andere groep aan

het eigenlijk medisch onderzoek begonnen. In een afzonderlijk onderzoekslokaal ingericht in één van de klassen van de Brick Children School werden de vrouwen onderzocht door dokters en assistenten, die hen ook leerden om preventief onderzoek uit te voeren bij zichzelf, onder meer van de borsten. In totaal namen 49 vrijwilligers, waaronder zes dokters en zes vrijwilligers van de Brick Children School, Kopila Nepa, deel aan deze succesvolle actie.

DE BRICK CHILDREN SCHOOL, EEN VOORBEELD VOOR DE HELE REGIO.

Gemiddeld kwamen er in de maand februari dagelijks zo'n 63 tot 54 kinderen naar school. Afwezigheid was vooral te wijten aan ziekte. Er werden tijdens het medisch onderzoek, gehouden in het begin van het schooljaar, nogal wat ademhalingsproblemen vastgesteld bij de kinderen die dag in dag uit in de steenbakkerijen verblijven. De kinderen kregen medische verzorging en medicijnen. Het volwassenenonderwijs, dat 's avonds na de lessen in de Brick Children School wordt georganiseerd, wordt gemiddeld door een twintigtal vrouwen bijgewoond. De jonge vrouwen in de naaiklassen, die in november hun eerste diploma ontvingen, draaien al terug op volle kracht mee. Er zijn momenteel 17 nieuwe inschrijvingen en een gedeelte van de vroegere vrouwen die al les volgden, wensen verder te gaan in hun studie. De nieuwe groep maakte voor de eerste maal kennis met de naaiklassen in de Brick Children School en ze zijn laaiend enthousiast.

De Brick Children ontvingen, mede dankzij de steun van onze Welse partners, nieuwe uniformen, schoenen en kousen. Kopila Nepa en de leerkrachten van de Brick Children School hebben op het einde van februari speciale aandacht geschonken aan de

hygiëne van het hoofdhaar. Het haar van elk kind werd geknipt en onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van luizen en neten. Indien nodig werd het haar behandeld.

De Welse journaliste Carole Green van onze partners in Wales bezocht voor het eerst de nieuwe Brick Children School en maakte er met haar cameraman opnamen. Carole was erg onder de indruk van de nieuwe school en haar werking.

Marleen De Cubber en haar collega leerkracht bezochten op eigen initiatief voor de BBCSF de Brick Children School en de naburige steenbakkerij. Met hun dertig jaar ervaring in het onderwijs is het bijzonder aangenaam om te horen dat ze zoveel lovende woorden over hebben over de inrichting van de school en de plaatselijke leerkrachten en organisatie. Ze konden ook met eigen ogen vaststellen hoe zwaar het leven van de families met hun kinderen in de steenbakkerijen wel is. Het was voor hen een emotioneel hoogtepunt in hun rondreis doorheen India en Nepal.

Momenteel is Ria Van Hecke, een van onze enthousiaste BBCSF vrijwilligers, onderweg naar Nepal. We brengen over haar bezoek en werkzaamheden in de Brick Children School zeker later een verslag.

Kopila Nepa heeft de afsluiting rond de school nu definitief laten uitvoeren en de BBCSF zorgde voor de nodige fondsen. Er werd 800 euro ter beschikking gesteld door BBCSF. Daarnaast werd er een bedrag van 1 200 euro ter beschikking gesteld voor het huren van de grond en de aankoop van klein materiaal, ondermeer voor de klassen en de keuken. De inzet van de staf en leerkrachten van Kopila Nepa zijn uitzonderlijk, waarvoor onze oprechte felicitaties.

ONZE PROJECTEN

DE BRICK CHILDREN SCHOOL EN DE NIEUWE 'SATELLIETSCHOOL'.

En van een dikke proficiat gesproken...

Wie het zich uit de film 'Brick by Brick' herinnert of wie ooit in het echt het prachtige kleine RK schooltje heeft gezien of bezocht in Tikathali, zal nu wel bijzonder opgetogen zijn om te vernemen dat Kopila Nepa erin geslaagd is om een bijkomende klas in te richten in de Brick Children Satellietschool. De school is gelegen in een pand vlakbij de Bhairab steenbakkerij op ongeveer 2 km van de Brick Children School. Dit was mogelijk dankzij de steun van 'BeChild Fund' uit Nederland. De super gemotiveerde leerkracht Sushma, van de Brick Children School, die pas uit bevallingsverlof terug is, geeft les in de nieuwe klas aan een enthousiaste groep Brick Children.

De BBCSF is momenteel bezig met het verzamelen van de nodige fondsen om een minibusje aan te schaffen. Wanneer er veilig vervoer kan voorzien worden voor de allerkleinsten, kan het aantal leerlingen in de twee Brick Children Scholen nog groeien. Wij doen daarom nogmaals een oproep om het project te blijven ondersteunen. Wanneer men nu kan vaststellen dat 'Brick by Brick' uitgegroeid is tot een succesverhaal, blijft groeien en een uitzonderlijke waardering heeft gekregen bij de plaatselijke bevolking, kan men niet anders dan u daarvoor allemaal ook een dikke proficiat te wensen. Het is mede dankzij uw financiële steun en vrijwilligersbijdrage dat dit 'kleinschalig, Brick by Brick project' is verwezenlijkt. Het project is niet langer een loutere ondersteuning vanuit het westen, maar een samenwerking van het westen met het zuiden, we zijn nu volwaardige partners in ontwikkeling geworden, wat een heel andere benadering is. We kunnen onze steun aan het project gerust beschouwen als een investering in een betere toekomst voor iedereen. Het is niet langer een teken van 'goed doen' alleen. Samenwerken met het zuiden, in dit geval Nepal en de Brick Children School is een vorm van universele solidariteit. In een wereld die kreunt onder allerlei problemen, is dit wellicht één van de belangrijkste middelen om verandering te brengen, een 'wereldsolidariteit'.

U kan uw project 'Brick by Brick' blijven steunen door een bijdrage te storten op het rekeningnummer van BIKAS BE32 220 078780 002 met vermelding BBCSF of Brick by Brick. Elke storting vanaf 40 euro geeft automatische recht op een fiscaal attest.

De vrijwilligers van BBCSF en uw Brick Children danken u van harte.

Het Ezelspad: nu veiliger passage langs een hachelijke helling

HET EZELSPAD

Begin 2013 startte BIKAS, op vraag van de plaatselijke bevolking, de aanleg van het levensnoodzakelijke 'ezelspad' van Kalipul naar Dildant. Via dit pad komen ook de hooggelegen dorpen Majhafant, Lekhafant, Baskhara, Salija in het Parbat district en Mahabir in het Myagdi district in verbinding met de berijdbare weg in het diepe dal én met de markt, de school en het hospitaal van Beni. Beni is de hoofdstad van het Myagdi district en ligt aan de andere kant van de Kali Gandaki rivier.

Het oorspronkelijke bergpad was zo smal dat het levensgevaarlijk was voor de mensen die het gebruikten. Het was daarom ook een belangrijke hinderpaal voor de handel omdat alle goederen door menselijke dragers naar de markt in Beni moesten gebracht worden. Zeker tijdens de moesson was het risico langs de steile hellingen groot. Het was dan eveneens niet mogelijk om hoogzwangere vrouwen naar de vallei te laten afdalen. Ieder jaar waren er dodelijke ongevallen.

Zo kwam de vraag bij Bikas om financiële steun bij de verbreding van dit pad zodat het ook gebruikt kan worden door lastdieren zoals paardjes en muilezels, vandaar dus de naam 'Kalipul-Dildant ezelspad'. Dit bredere pad zal ook het transport van landbouwproducten vergemakkelijken, zoals rijst, graan, gierst, maïs, mosterd, aardappelen, groenten, sinaasappelen en ook producten van dierlijke oorsprong zoals melk van koeien en buffels, eieren en vlees van kippen...

Een Nepalees ingenieursbureau maakt een kostenberekening. Het pad moest verbreed worden tot twee meter, er waren verstevigingswerken nodig en een belangrijk deel van de weg moest in trapvorm worden aangelegd. In totaal moesten 2364 kubieke meter rotsen worden uitgehakt samen met andere grondwerken... alles met de hand, geen machines! De volledige lengte van het pad is 1,32 km en het hoogste punt Dildant ligt zo'n 500 meter boven de voet van het pad aan de Kali Gandaki rivier. Alle hak-, graaf-, ijzervlechterij- en betonwerken konden door lokale ambachtslieden worden uitgevoerd. De kosten werden begroot op 46 601 euro. Dat is dus minder van 36 euro per meter! Omdat dit een structurele verbetering betekent voor de meer dan 11 000 inwoners van de hoger gelegen dorpen, zowel voor hun inkomen, hun veiligheid als voor hun bewegingsvrijheid, was BIKAS reeds in 2012 akkoord om het project te financieren. Dit met een verdeelsleutel van 80 procent sponsoring en 20 procent inbreng van de lokale gemeenschap, zoals in wel meer BIKAS projecten gebruikelijk is.

De werken werden gestart in maart 2013. Er is momenteel 900 meter klaar en nog 420 meter te gaan, dus het einde is in zicht. De bevolking maakt ondertussen enthousiast gebruik van het aangelegde gedeelte. Draggers, landbouwers, markt vrouwen, scholieren, karavaandrijvers, ze zijn allen blij met het pad omdat het zoveel gemakkelijker, veiliger en steviger geworden is.

Met dank aan de Provincie Antwerpen voor de subsidie van 3 500 euro, dhanyabad!

Oorspronkelijk smal bergpad langs steile bergflanken

Begin van de werken

De lokale bevolking werkt mee aan het pad

HOSPITAAL KHANDBARI

Een generator voor Khandbari

De uitbouw van het ziekenhuis te Khandbari is een werk van lange adem. Reeds in april 2011 bezocht Bikas bestuurder dr. Maurits Vreugde het hospitaal. Doel was om de werking er van te beoordelen en samen met het lokale medische team de noden van het hospitaal in te schatten. Toch duurde het tot 2013 om het project samen met het hospitaal en het District Health Office van Khandbari effectief op de rails te krijgen. De oorzaak waren de steeds wisselende bestuurders en dokters in Khandbari, maar vooral ook de gebrekkige communicatie. Met de komst van dr. Chhitiz Subedi in Khandbari kwam het project eindelijk in beweging. Dit contact kwam tot stand dank zij sympathisante Marian Schrijvers van het Kempense Forum Nepal. Marian is directrice van de Academie voor Beeldende Kunst in Herentals, wat niet belet dat zij sinds jaren ijvert voor verbetering van de gezondheidszorg in Khandbari. Zij doet dit door activiteiten in te richten waarvan de opbrengst deels voor het hospitaal in Khandbari bestemd wordt. Zo was er in februari de jaarlijkse dag van het Deeltijds Kunstonderwijs in de Academie en op 21 maart had er nog een quiz plaats. Het feestcomité van de Academie, samen met het voltallige lerarenkorps, maakt er telkens werk van om de bezoekers een aangename dag te bezorgen. Hierbij is het organisatietalent van Corinne Pasciorkovski (leerlinge grafiekatelier en hoofd-organisator van het feestcomité) niet onopgemerkt gebleven. Een pluim voor Corinne! Uit de opbrengst kon zo opnieuw 600 euro doorgestort worden naar Bikas ten behoeve van Khandbari. Van harte dank aan Marian, Corinne en allen die zich inzetten voor Nepal!

Intussen nadert de eerste fase van de uitrusting van het ziekenhuis, namelijk de installatie van een betrouwbare en voldoende sterke stroomgenerator, zijn oplevering. Begin april was het contract getekend tussen de vier betrokken partijen: Bikas, onze partnerorganisatie in Nepal CWISH (Children-Women in Service and Human Rights), het District Health Office van Khandbari (waaronder het hospitaal ressorteert) en de geselecteerde firma EIS Marketing Pvt Ltd. (die de generator levert en in bedrijf zal zetten). Het bedrag voor de generator, 4000 euro, is overgemaakt naar CWISH. CWISH is in contact met EIS Marketing om het voorschot van 50 procent naar hen door te storten. Inmiddels is ook de Indiase constructeur Meeraco op de hoogte van de bestelling en die heeft al laten weten dat het materiaal in stock is. De generator moet dus op korte termijn geleverd kunnen worden. We hebben er goede moed in dat dit project nu eindelijk in een (elektrische) stroomversnelling terecht komt!

Leerlingen van CVO-TSM (Technische Scholen Mechelen) werkten een lesproject uit rond het Ezelspad, project van Bikas. Doelstelling is de leerlingen kennis te laten maken Nepal en het ezelspadproject. Zij hebben een lesproject volgens het hoeken-werkprincipe uitgewerkt: elke hoek kent een eigen spelworp en belicht één aspect van Nepal: zo zijn er de hoeken cultuur en religie, aardrijkskunde, geschiedenis en het Ezelspad. Een van de werkvormen bestaat uit trivial pursuit met een reeks van vraagkaartjes. Een voorbeeld van een vraagkaartje:

De Nepalese vlag is de enige ter wereld die:

- niet rechthoekig is
- maar 3 kleuren bevat
- een maan draagt

Het antwoord is natuurlijk a.

Wie geïnteresseerd is in dit lesproject kan contact opnemen met Peter David, secretaris van Bikas, david.peter@telenet.be. Het is uitgewerkt door de leerkrachten in opleiding: Liesbeth Vrancken, Anne Vanderheyden, Tania Scheurweg en Julie Bernaerts. Liesbeth Vrancken trok naar Nepal, bezocht het ezelspad en dit gaf verder inspiratie voor het lesproject.

Hier volgt haar verslag van het bezoek ter plaatse.

Kalipul-Dilphant Mule Trail

Ontbijt om 8u
Oggepikt door Tek om 10 uur stipt

Taxi naar het begin van het pad: verwelkomingscomité inclusief de 'lokale' band.
Omhangen door sjaaltjes en bloemenkransen naar boven (gelukkig werd het wat bewolkt)
Tot nu toe ongeveer 1 300 trappen (en 450 steunpalen voor de barrière)

Eenmaal aangekomen in Dilphant: nog meer verwelcoming en een vergadering van het comité. Iedereen deed zijn zegje in een mengeling van Nepalees en Engels.

Ook al begreep ik niets van de taal zelf, de boodschap kwam duidelijk over: dhanyabad! Bedankt!

Alle politieke partijen en de lokale guru (een levende god) bedankten ons (BIKAS) voor de steun die we al geboden hadden. Nadien werd het afgesloten met muziek en dans (waar ik aan moest deelnemen uiteraard)...

De vertaling was ongeveer als volgt; dankzij het Ezelspad is Dilphant verenigd en zijn er geen verschillen meer tussen politieke partijen, godsdiensten (Hindi en boeddhisme) of rassen en kasten (hoewel die officieel afgeschaft werden, merk ik dat er toch nog sterk rekening mee gehouden wordt).

Het comité voor het Ezelspad is een voorbeeld voor andere vdc's en zelfs de regering: alles is tot in de puntjes gedocumenteerd en geen penny werd misbruikt! Iedereen werkt samen en er zijn regelmatige rapporten naar BIKAS toe.

Momenteel is er nog een 300-tal meter af te werken, maar door onvoorziene kosten (verstevigende kippendraad en het herbouwen van muren die door de hevige regenval werden vernietigd) loopt het project achterstand op. Ondanks het feit dat het pad nog niet af is, is het nu al veel veiliger! De laatste 300 meter (aan het bovenste stuk van het pad) zijn eigenlijk al in redelijk goede staat en veel minder gevaarlijk dan het oorspronkelijke lagere stuk.

De mensen van Dilphant zijn ons ongelooflijk dankbaar voor de opportuniteiten die nu open liggen: snellere en veiligere toegang tot gezondheidszorg in Beni, (gedeeltelijk) betere toegang tot de school, toegang voor muilezels (dus handel wordt mogelijk tussen de hogere dorpen en Beni), ...

Eten: bouza (Rice krispies) en kip - en als ze hadden gekund, hadden ze me voor vertrek ook nog volgepropt (geen idee trouwens hoe ze zo veel zo snel kunnen eten)

485 (100 van Beni) studenten tussen 5 en 18 - 26 staff: waarvan 24 leerkrachten
Examens net gedaan dus geen leerlingen - leerkrachten nu aan het verbeteren (een leerkracht stopt nooit)
Junction point muletrail en stuk naar school (300m) is nog in slechte staat. Dit zou ook moeten aangepakt worden (misschien kunnen we de leerlingen en scholen motiveren om acties op te zetten om dat stuk te vervolledigen zodat de 100 studenten uit Beni op een veilige manier van en naar school kunnen)

DHANYABAD... BEDANKT

'Stappen voor het goede doel' zo heet het initiatief van de Lisse Solidariteitsraad. Alle leerlingen van de scholen uit het Noord-Kempense Lille wandelden langs drie routes en werden daarbij gesponsord door hun ouders, familie en vrienden. Bikas afdeling Lille/ Gierle droeg zijn steentje bij aan de organisatie en mocht hiervoor 1 293 euro ontvangen!

Marian Schrijvers van het Kempense Forum Nepal én bezielster van het project Khandbari organiseerde met de Academie voor Beeldende Kunsten van Herentals een quiz die 600 euro opbracht voor Khandbari. Ze wil langs deze weg iedereen die aan de quiz heeft bijgedragen, bedanken, in het bijzonder Corrine Pasciorkovski die haar schouders heeft gezet onder het initiatief. Dhanyabad!!!

Dhanyabad, bedankt provincie Antwerpen voor de 3 500 euro subsidie voor het Ezelspad!

Bikas Wijnegem presenteerde op zaterdag 15 maart de reisdocumentaire 'Al liftend naar de Everest!' van Rik Merchie. Samen met de stortingen en de opbrengst van de voordracht kwam de som op 1 170 euro. Dit bedrag gaat integraal naar de aankoop van een stroomgenerator voor het hospitaal in Khandbari. Een welgemeende dankuwel Bikas Wijnegem!

Bikas ontving 1 500 euro subsidies van GROS Everberg voor de Brick Children Foundation Belgium (BCFB); 4616 euro van GROS Wijnegem en 2 227 euro van de gemeente Mol, een welgemeend dhanyabad, bedankt!

In Mol werd op zondag 23 maart gewandeld voor Bikas, rond het thema 'natuur en godsdienst'. Het weer die dag zat niet mee en de opkomst was niet echt schitterend te noemen, maar het wandelgebeuren met zeer tevreden stappers bracht toch 15 euro op. Iedereen bedankt!

HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als u over een e-mail adres beschikt. Stuur uw e-mail adres naar de redactie via ivd_cataogh@yahoo.com - met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan u ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal en per post'.

UIT DE MEMOIRES VAN JOS GOBERT

(opgetekend door Erik Soberon)

Ter ere van Jos Gobert, de stichter van Bikas die op 16 september 2010 overleed op 90-jarige leeftijd

Ontwikkelingssamenwerking in Nepal

De eerste jaren

Toen Jos in 1977 terugkwam van de Annapurna trekking ging hij meteen aan de slag om een vorm van ontwikkelingshulp op poten te zetten. Hij had de armoede in Nepal met eigen ogen gezien en kon de andere kant niet opkijken. Hij zamelde medicatie in en gaf die in bewaring aan de consul van België, Robert Rieffel, die ze thuis in Kathmandu in zijn garage stockeerde. Rieffels geblutste auto sliep voortaan buiten en alle muren werden bezet met rekken en kasten om de medicamenten te klasseren.

Robert Rieffel was een dynamisch man, die ondanks zijn hoge leeftijd buitengewoon actief bleef. Hij kende Nepal als zijn broekzak en wist Jos op alle vlak te helpen wanneer die iets in Nepal wilde ondernemen. Robert Rieffel vond naast zijn positie als consul van België de tijd om zich te engageren in verschillende projecten. Hij schreef boeken over het land, onder andere een reisgids en een monografie over een sherpagids. Hij was tevens de ogen en oren van Jos in Nepal en hield hem op de hoogte van de politieke en sociale veranderingen in het land.

Rieffel kende de wegen om zaken gedaan te krijgen. Gedurende een tiental jaren wist hij medicijnen uit België tot bij hem te krijgen. Dit gebeurde soms via de verlake diplomatieke post met tussenkomst van een minister. Sommige kisten werden persoonlijk door de ambassadeur van België in New Delhi naar Kathmandu gebracht. Voorts werden toeristen gevraagd om in België enkele pakjes medicatie in hun rugzak te stoppen en deze in Kathmandu te gaan afgeven. Veel van de medicijnzendingen gingen naar de katholieke organisatie van Moeder Teresa. Omdat deze echter de verdeling van medicatie te sterk koppelde aan bekeringsijver werd de samenwerking uiteindelijk stopgezet.

Een der naaste medewerkers van Jos bij het uitbouwen van de ontwikkelingsprojecten was Jean Wallon, een apotheker uit Anderlecht. Hij was een man die altijd klaarstond wanneer je hem nodig had en voor elk probleem een oplossing bedacht. Hij was het ook door wie honderden kilo's medicatie ter beschikking kwamen. Jos en Jean Wallon waren, mede door hun gemeenschappelijk oorlogsverleden, vrienden geworden. Jean Wallon zat tijdens de Tweede Wereldoorlog in het verzet en had daardoor, net als Jos, een aanzienlijke portie oorlogsleed van dichtbij meegemaakt. Beiden hadden ze erge beproevingen doorstaan en daarom waren ze gevoelig voor het leed van anderen.

Jos maakte kennis met Jean Wallon in 1977 toen hij lid werd een Luikse ontwikkelingsorganisatie. Hij vond een gelijkgezinde in hem toen Jean Wallon deel uitmaakte van een onderzoekscommissie die de besteding van de fondsen van de stichting moest nagaan. Toen bleek dat de verantwoording van uitgaven in het verleden niet altijd correct verlopen was en op de algemene vergadering een schandaal losbarstte, keerden beiden hun rug naar de Luikse

stichting en deden ze gedurende jaren, losstaande van enige organisatie, aan ontwikkelingshulp voor Nepal. Tot Jean Wallon Jos uitnodigde om deel uit te maken van de Brusselse Fondation Riou en ze een Nepal-sectie uitbouwden. Dit lukte zo goed dat deze vleugel gauw drie vierden van de totale activiteit van de Fondation uitmaakte en zich alsmat onafhankelijker opstelde. Het was een kwestie van tijd eer de Bikas-sectie zou losscheuren en ook wettelijk op eigen benen zou staan.

Jos ging na zijn trekking in 1986 in het Kanchenjungegebied Rieffel opzoeken om te bespreken of er nog andere projecten mogelijk zijn dan de medicijntoevoer. Hij legde daarvoor contact met Father Watrin, een Amerikaanse religieus die de Nepalese nationaliteit had aangenomen en die werkte in een school in Patan. Jos maakte kennis met Father Watrin, een leeftijdsgenoot van hem, tijdens een ontbijt bij Robert Rieffel. Ze bekeken de mogelijkheden om ontwikkelingsprojecten te ontwikkelen in de lijn van volwassenenonderwijs en scholenbouw. Uit deze ontmoetingen groeide de samenwerking tot het ondersteunen van het dorp Gongga Bu ten noorden van Kathmandu, een dorp waar de leerlingen van de Sint Xavierschool reeds werkzaam waren met ontwikkelingshulp.

Na de trekking in het Everestgebied kwam de kans om een school te bouwen in Khumjung en werd daarvoor intensief aan fondswerving gedaan. Het was een heel opzet, maar de school kwam er zoals Jos beloofd had. Hij vond het wel spijtig dat het gebouw niet de naam 'Belgian School' mocht dragen, alle steun werd immers toegeschreven aan de Himalayan Trust, de hulporganisatie van Sir Hillary. Dit opslokken van de eer was ook de reden waarom er zo weinig organisaties in het Khumbugebied werkzaam waren.

Er werd aan fondswerving gedaan en veel tijd gestoken om de administratieve papieren in orde te brengen zodat het ABOS (Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingssamenwerking) de tweede helft van het benodigde geld zou neerleggen. Father Watrin ontving het geld. Jaren later kreeg Jos het echter aan de stok met het Ministerie van Financiën dat alle uitgaven controleerde die gedaan werden met giften waarvoor een fiscaal attest werd uitgeschreven. De boekhouding van Father Watrin werd afgekeurd omdat uitgaven voor openbaar vervoer enkel worden toegestaan als er bewijsstukken bij zitten. Met andere woorden de bustickets ontbraken. De ambtenaren wisten niet dat er op de bussen in Nepal geen tickets uitgereikt werden. Er was echter geen discussie mogelijk, Jos moest 3 750 euro aan de Belgische staat betalen omwille van bustickets. Vanaf dat moment had hij zijn bekomst van het ABOS.

In België stelde Jean Wallon hem voor om Fondation Riou te verwoegen. Samen met enkele geëngageerde mensen werd een Nepal-sectie opgericht die zou aansluiten bij deze ngo. De vleugel werd Bikas gedoopt en na drie jaar telde deze 2000 sympathisanten.

(wordt vervolgd)

25 JAAR BIKAS

BEKNOPTTE HISTORIEK

Bikas vzw is ontstaan uit de toenmalige drie bestaande bergsportverenigingen, de bestaande Himalaya-expeditie, medewerkers van de RUG en het consulaat-generaal van Nepal onder leiding van Jos Gobert, ondernemer op pensioen. De organisatie bestaat nu 25 jaar en heeft een gemiddelde omzet van 100 000 euro, vooral gerealiseerd door private giften en private fondswerving. Bikas is een vrijwilligersvereniging die vormingswerk aanbiedt, een informatiepunt wil zijn voor Nepal en die eigen projecten ontwikkelt of die projecten van haar leden/andere organisaties begeleidt. De micro-projecten willen de gemeenschapontwikkeling op het platteland versterken, met een voorkeur voor opbrengsten voor vrouwen en kinderen. De projecten willen een structurele bijdrage leveren aan gemeenschappen. De inbreng van de lokale gemeenschappen is daartoe een vereiste. De projecten kunnen gaan van gezondheidszorg tot economische ontwikkeling, infrastructuur en micro-financiering. De projecten willen zo een bijdrage leveren tot het realiseren van de millenniumdoelstellingen in Nepal. Structureel omdat de projecten zo geselecteerd worden dat zij een blijvende impact hebben voor de bevolking.

Elk project wordt gecontroleerd om zeker te zijn dat de gelden van Bikas goed besteed worden. Die controle kan gebeuren op meerdere niveaus:

- door het ter plaatse oprichten van comités die toezicht houden op de werken en de financiën en die communiceren met Bikas
- onze Nepalese partner organisatie CWISH voert controles uit op onze projecten en rapporteert daarover, ook naar de Nepalese overheid

- elk jaar is er wel iemand van het Bikas bestuur die naar Nepal reist en bij die gelegenheid enkele van de lopende projecten bezoekt

Alle Bikas medewerkers zijn vrijwilligers die volledig op eigen kosten reizen, verblijven en bezoeken afleggen. Er is geen vergoeding hoe dan ook, niet in België noch in Nepal.

FEESTELIJKHEDEN ROND 25 JAAR BIKAS

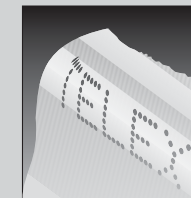
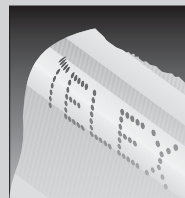
Zaterdag 27 september wordt het Leuvense Provinciehuis het middelpunt van 25 jaar Bikas. Op het programma staan:

- voordrachten rond ontwikkelingsamenwerking, onderwijs in Nepal, kinderarbeid, klimaatverandering ook zichtbaar in de Himalaya, trekking...
- diverse infostands over onder meer toerisme, traditionele geneeskunde, de 4e Pijler, Bikas
- optredens van de dansgroep NLCC (Nepalese Language and Creative Classes F.V.), muziekgroepen,...
- filmvoorstellingen
- fototentoonstellingen
- ...

Het definitief programma wordt bekend gemaakt in de zomereditie van dit tijdschrift.

Noteer alvast in je agenda:

Feest 25 jaar Bikas: Zaterdag 27 september in het Provinciehuis, Provincieplein 1 in Leuven

ALPINISTEN MOETEN AFVAL TERUG MEENEMEN NAAR BENEDEN

De Nepalese overheid wil de uitbreiding van de afvalberg op de Mount Everest fors tegengaan. Iedere klimmer zal verplicht worden om 8 kg afval - bovenop het eigen afval uiteraard - mee te nemen tijdens de afdaling.

Vanzelfsprekend is dit nieuwe voorstel niet. Stein Tant, die in 2007 de top bedwong, zei er niet toe in staat te zijn geweest. Zijn tenen waren bevroren en hij was aan het hallucineren.

Nu er steeds meer volk de Everest opgaat, blijft er ook altijd maar meer rommel achter, zoals tenten, zuurstofflessen, touwen en blikjes. Over hoeveel afval het gaat, was meer dan duidelijk anderhalf jaar geleden, toen er in Kathmandu 75 kunstwerken werden tentoongesteld, gemaakt uit meer dan acht ton Everest afval.

Wie vanaf dit jaar geen acht kilo vuilnis mee naar beneden neemt, kan rekenen op een fikse boete. Maar volgens kenners zijn de buitenlandse klimmers niet de grote vervuilers maar wel de sherpa's die het afval in de gletsjerspleten kappen. Maar het zullen uiteindelijk ook de sherpa's zijn die het afval terug meebrengen omdat ze er voor betaald zullen worden. Misschien zullen er per expeditie twee extra sherpa's meegaan om afval te dragen. Dat gebeurt trouwens nu al. In het basiskamp krijgt elke expeditie een grote plastic ton mee die moet dienen als toilet. Op het einde van de expeditie moet die terug mee naar beneden om meer dan duizend meter lager over de velden te worden geleidigd.

Het is niet verwonderlijk dat er zoveel afval geproduceerd wordt op het Dak van de Wereld. Elke klimmer verblijft er immers twee maanden en trekt gedurende die tijd meer dan één blikje open. Toch vindt Stein Tant de Everest een van de properste bergen die hij beklommen heeft. Het is niet zoals in Rusland, zegt hij, waar de plaatselijke bevolking hun vuilniszakken gewoon in de ravijnen kiepert.

KUNNEN LADDERS FILEVORMING BESTRIJDEN OP DE MOUNT EVEREST?

Op het hoogtepunt van het klimseizoen, van april tot juni, is het zo druk op de Mount Everest dat de overheid van Nepal er aan denkt om op het laatste stukje klim naar de top ladders te installeren. Volgens het ministerie van toerisme zouden ladders op de 'Hillary Step' (*), de laatste rotswand die de klimmers moeten bestijgen, de veiligheid vergroten en een einde maken aan de opstoppingen. Een ander idee van de Nepalese overheid om de Everest te ontlasten, is het leasen van nabijgelegen toppen aan touroperators. In de Himalaya zijn er tientallen toppen die spectaculair zijn om te bestijgen maar die nagenoeg genegeerd worden door buitenlandse klimmers. Niet alleen zou het zo op de Everest minder druk worden maar zouden de inkomsten uit het toerisme beter worden verspreid over arme regio's van Nepal.

Om de rust onder de klimmers te bewaren, wil de Nepalese regering ook politieagenten en militairen stationeren in het basiskamp.

(*) De Hillary Step is vernoemd naar Sir Edmund Hillary die, samen met sherpa Tenzing Norgay, als eerste de top van de Mount Everest bereikte in 1953. Sindsdien lieten zowat 300 mensen het leven op de berg.

VLEIGTUIGCRASH EIST ACHTTIEN DODEN

Op 16 februari verdween een vliegtuig van Nepal Airlines van de radar. Het toestel vervoerde vijftien passagiers en drie bemanningsleden. Het verloor alle contact met de luchtverkeersleiding kort na het opstijgen vanuit de toeristische stad Pokhara. De Twin Otter stortte neer in een bos in het Arghakanchi district. Het had dat weekend gesneeuwd in Nepal en mist belemmerde sterk de zichtbaarheid. Niemand overleefde de crash, onder de slachtoffers was één Deen. In Nepal stortten de afgelopen jaren vaker vliegtuigen neer. De Europese unie besloot in december van vorig jaar dat alle vluchten van Nepalese maatschappijen niet meer welkom zijn in Europa. Volgens de Nepalese overheid is deze maatregel ten onrechte omdat er nieuwe maatregelen werden ingevoerd.

STROPERIJ VOOR EEN TWEEDE JAAR OP RIJ AAN BANDEN GELEGD

Goed dierennieuws uit Nepal! Voor het tweede jaar op rij is daar geen enkele neushoorn of tijger gestroopt, zegt het WNF. De Nepalese regering vaardigde strengere wetten uit en versterkte de inspanningen om de diersoorten te beschermen. Meerdere stroopers en handelaars in bedreigde diersoorten werden opgepakt en berecht. Het Wereldnatuurfonds (WNF) spreekt van een 'model' voor andere landen. Stroperij is de laatste jaren opnieuw uitgegroeid tot een enorm probleem in Azië en Afrika. Jaarlijks worden tienduizenden olifanten, tijgers en neushoorns gedood. De stroperij en illegale handel in wilde dieren is wereldwijd goed voor een omzet van 7 miljard euro.

SOLDEN OP HET DAK VAN DE WERELD

Bergbeklimmers betalen straks een flink pak minder voor Himalayatochten in Nepal. De beklimming van de Mount Everest via de normale route zal voor buitenlanders 11 000 dollar kosten in plaats van 25 000 dollar, omgerekend naar euro betekent dat 8 080 euro in plaats van de gebruikelijke 18 360 euro. De nieuwe licentiekosten gelden meteen voor de Nepalezen. Vanaf 1 januari 2015 zijn ze ook van kracht voor buitenlanders. Ook voor andere bergen en routes zijn de tarieven verminderd. Nepal hoopt hiermee het toerisme nog aantrekkelijker te maken.

NIEUWJAAR

Op 14 april vierden de Nepalezen nieuwjaar en verwelkomden 2071. De Nepalese kalender, Bikram Sambat, is een hindoe kalender en die vindt zijn oorsprong bij de Indiase overheerser Bikramaditya. Deze kalender is in 1769 (westerse jaartelling) ingevoerd. Voor die tijd was er de Nepal Sambat, de kalender die nog steeds door de Newari stam wordt gebruikt. Het is ook de maankalender waarop de meeste culturele en religieuze festivals zich steunen. Het is de enige ware inheemse kalender en die geeft het jaar 1134. Het newari nieuwjaar vindt plaats in de herfst. Om het nog ingewikkelder te maken, vieren de Tibetanen en de sherpa's ook nog het Tibetaanse nieuwjaar Losar. In het Tibetaans betekent 'lo' jaar en 'sar' nieuw. Losar werd dit jaar gevierd op 1 en 2 maart en luidde 2141 in, het jaar van het houten paard. Het westerse nieuwjaar van 1 januari wordt in Nepal vooral gehanteerd door zakenmensen en zij die werken in de toeristische sector.

NIEUW SOORT KAT ONTDEKT IN NEPAL

Hoog in de Himalaya, in het natuurreservaat waar ook de Annapurna (8091 meter) ligt, kwam men tijdens een zoektocht naar sneeuwuipaarden

een nieuw soort wilde kat tegen, een neefje van de manool, ook gekend als pallaskat. Zuiver toeval want zelfs de plaatselijke bevolking had het diertje nog nooit gezien. Pallaskatten op zich zijn al heel zeldzaam en in het oostelijk deel van de Himalaya werden ze nog nooit gezien. Ze zijn zeldzamer dan pandaberen in dierentuinen en al even moeilijk te kweken. Pallaskatten zijn uniek omdat de soort tussen 6 en 12 miljoen jaren oud is. Ze lijken op onze huiskatten maar ze zien er toch wel anders uit. Kijk maar naar de ogen, hun pupillen zijn rond. Hun pootjes zijn ook korter en de oortjes minder spits en verder uit elkaar gelegen. Hoeveel de nu ontdekte kat verschilt van de traditionele pallaskatten is niet duidelijk. Ze lijkt minder spikkels op het voorhoofd te hebben en ze ziet er ook iets compacter uit. In dierentuinen over heel de wereld leven nog geen 50 pallaskatten.

NEPALESE SPITS AAN DE SLAG BIJ ANDERLECHT

De 16-jarige Nepalese spits Bimal Gharti Magar komt bij Anderlecht testen. Op 1 april (geen grap) stapte hij op het vliegtuig richting België. In Nepal werd hij als een god uitgewuifd bij zijn vertrek. Magar is trots dat hij bij paars-wit een kans krijgt. Eind vorig jaar mocht hij ook al eens testen bij het Nederlandse FC Twente maar hij hield er geen contract aan over.

DODELIJK SCHEEPSONGEVAL

Klinkt wel een beetje raar omdat Nepal aan geen enkele zee grenst, maar een ongeluk met een boot kan toch gebeuren. Begin maart van dit jaar zijn zeker vier mensen om het leven gekomen bij een scheepsongeval in

het westen van Nepal. Hun boot kapseisde op de Mohanrivier die erg gezwollen was na hevige regenval. Aan boord bevonden zich Nepalese arbeiders uit India die op weg waren naar hun thuisdorp Kailali. Een achtstal van hen konden de oever al zwemmend bereiken, anderen werden meegesleurd door de stroming.

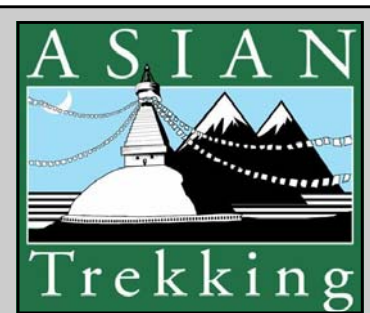
DALAI LAMA GEEN PROBLEMEN MET HOMOHUWLIJK

'Als twee mensen, een koppel, het praktischer achten, als hen dat tevreden stelt, als ze allebei volledig instemmen, dan is dat oké', zei de Tibetaanse religieuze leider in een online interview met Larry King, Amerikaanse radio- en televisiepresentator. De dalai lama verwees nog naar boeddhistische teksten uit het verleden die homofilie afkeurden. Maar dat blijkt dus veranderd. Hij veroordeelde ook de vervolging van en het geweld tegen homobi's en bestempelde dat als een schending van de mensenrechten.

EEN VAN DE MEEST ANGSTAANJAGENDE BRUGGEN TER WERELD

Bevindt zich in Nepal en dan hebben we het over de hangbrug van Ghasa, op de weg naar Marpha in Mustang, over de Kali Gandaki rivier. Het is een erg lange brug die vooral dient om dieren te transporteren. Een groot deel van de inwoners in dit gebied zijn nomaden die rondtrekken samen met hun kudden. Wij westerlingen zijn uiteraard meer stabiele bruggen gewoon, dus niet beschaamd zijn als u met knikkende knieën deze brug oversteekt.

NEPAL - TIBET - BHUTAN - SIKKIM

**ANG TSHERING SHERPA
EN JO LOGGHE
25 JAAR ERVARING !**

- ⇒ Trekking
- ⇒ Expedities
- ⇒ Culturele Rondreizen
- ⇒ Rafting
- ⇒ Safari
- ⇒ Hotelreservatie
- ⇒ Vliegtuigboekingen

**P.O. Box 3022
Bhagawan Bahal - Thamel
Kathmandu
NEPAL**

Tel: 00977.1.4424249 - 4426947
Fax: 00977.1.4411878 - 4420604
E-mail: asianadv@mos.com.np
Web: www.asian-trekking.com

- Begeleide rondreizen vanaf 2 deelnemers
- Meer dan 90 trekkingen op vaste data
- 13 Tibet programma's met trekkingen, rondreizen, mountain bike tour
- Tibet reizen op vaste data, ook Mt Kailash
- Bhutan tijdens de Tsechu Festivals

▷▷▷ **UW reis voor U op MAAT**

INFO: JO SHERPA-LOGGHE p/a Hans Logghe, Astridlaan 39, 8310 Brugge-Assebroek
Tel / Fax: 050-354449 e-mail ast.np.b@scarlet.be

OP ZOEK NAAR CULTUUR IN DE NATUUR

VAN GRAANKORREL TOT BROOD

Brood is dagelijkse kost. We staan er niet meer bij stil hoe deze voedzame lekkernij tot bij ons gekomen is. De bakkerij is met haar producten van oudsher met het volksleven vergroeid. Daardoor is de broodhistorie en de broodfolklore zo belangrijk en boeiend geworden. Haast bij ieder feest was en is er nog steeds een specifiek gebak, van de kerststronk tot het paasbrood, van de kermisvlaai tot de verjaardagstaart. Als natuurvolgelingen staren we ons vaak alleen maar blind op de kwaliteiten van ons brood op de plank. Toch is ook het brood een brok cultuur en wordt het in de plaatselijke religie als iets heiligs beschouwd met al dan niet een magisch korstje. Tijdens deze wandeling wordt onze dagelijkse boterham op de rooster gelegd, van hostie tot zuurdesem, van charpati tot stokbrood, van spelt tot haver, van rogge tot tarwe... kortom er komt brood op de wandelende plank!

ZONDAG 22 JUNI, VERTREK 14 UUR

Einde tussen 16 en 16.30 uur

Vertrek op de parking van de kerk van Mol-Sluis, naast het Jakob Smitsmuseum, Sluis 155a

De deelname is gratis, wandelbrochure inbegrepen, maar iedere gift hoe klein ook, is welkom voor Bikas/ Nepal.

Volgende wandeling: 'Houden van hout' op zondag 14 september, vertrek om 14 uur op de Maat in Mol-Postel
Meer info in ons volgend tijdschrift

INFO: Irène Van Driessche, 014 31 27 99 –
ivd_cataogh@yahoo.com

BELASIA

Bikas en Nepal Tourism Board waren aanwezig op BelAsia in Wemmel, tijdens het stormachtige weekend van 15 en 16 februari. Zij die verknocht zijn aan Azië vonden er beslist hun weg, al was de opkomst toch wat minder dan voorgaande jaren... had het weer er iets mee te maken?

GIFTEN

Voor een gift van 10 euro per jaar ontvangt u ons trimestriële tijdschrift (zwart-wit) per post en/ of online in kleur. Vanaf een gift van 40 euro ontvangt u een fiscaal attest. U kan ons steunen op het nummer BE32 2200 7878 0002 op naam van Bikas vzw.

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL
'BIKAS' ASSOCIATION VZW

colofon

Vol.25, n°2 - april / mei / juni 2014 – Afgiftekantoor: 2600 Berchem 1-2 Afd. - Erkenning : P206908

Steun: 10 EURO op rekening BE32 2200 7878 0002 op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO)
Verantwoordelijke uitgever & secretariaat: Mariëtte Ballegeer, Van Dornestraat 144, 2100 Deurne, België (alle briefwisseling op dit adres)
tel. 03 324 1326 - info@bikas.be - www.bikas.be - Ookeen franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaakendruk: www.dewrikker.be